

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL X
SECTIA PENALĂ ȘI PENTRU CAUZE CU MINORI
ÎNCHEIERE

Sedința publică din data de X

Președinte X

Judecător X

Grefier X

Ministerul Public reprezentat de procuror X

Pe rol, judecarea apelurilor declarate de DNA – Serviciul Teritorial X și de inculpații X împotriva sentinței penale nr. X din X pronunțată de Judecătoria X în dosar X.

La apelul nominal, făcut în ședință publică, se prezintă inculpații x asistați de avocați aleși x și x și consilier juridic x pentru partea civilă intimată x

Procedura completă.

S-a făcut referatul cauzei, după care:

Avocat x având cuvântul, arată că răspunsul părții civile x nu este mulțumitor din punctul său de vedere întrucât, se susține că nu s-ar fi făcut o compensare între sumele eventual datorate inculpaților și suma rămasă de plată în cauza de față deoarece în cauză nu s-a pronunțat o hotărâre definitivă. Însă, deși în cauză nu există o hotărâre judecătorească, xxx a considerat că o parte din prejudiciu este acoperit prin aceea că inculpaților nu le-au fost plătite obligațiile de plată datorate pentru alte cereri de plată. Susține că în cauza de față este aceeași situație de fapt, motiv pentru care solicită revenirea cu adresă către partea civilă pentru a li se solicita să precizeze dacă în momentul de față inculpații au de primit sume de bani de la xxx.

Totodată, arată că înțelege să formuleze oral, angajându-se ca în termen de 5 zile să depună și în scris, o cerere a inculpaților pentru sesizarea ÎCCJ, în temeiul art. 475 Cod procedură penală în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile în sensul de a statua dacă disp. art. 4 Cod penal în vigoare privind legea penală de dezincriminare sunt aplicabile și în ipoteza în care beneficiarul sprijinului financiar acordat din bugetele xxx sau celor assimilate acestora a săvârșit fapta prev. de art. 18¹ din Lg. 78/2000 din culpă precum și datorită necunoașterii cu exactitate ori a imposibilității de cunoaștere a dispozițiilor legale ce reglementează condițiile de acordare a sprijinului financiar, lipsind deci elementul relei credințe prevăzut în norma actuală de incriminare. Cu alte cuvinte, urmează a se răspunde dacă într-un asemenea caz ne aflăm în ipoteza aplicării disp. art. 3 din Lg. 187/2012. A doua întrebare ce urmează a fi adresată ÎCCJ, este dacă simplele neconcordanțe existente în documentele depuse de beneficiarii sprijinului financiar precum și neatașarea în termen, la cererea acestora a tuturor documentelor necesare (depuse însă anterior, până la efectiva acordare a fondurilor) se încadrează în noțiunea de „suspicione ie fraudă” sau fraudă” definită de art. 1 alin. 1 lit. „a” din (convenția pentru protecția intereselor financiare ale xxx, art. 27 Ut. „c” din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 și art. 2 lit. b din Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 66/2011 privind prevenirea» constatarea și sanctiunea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/ sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

În ipoteza unui răspuns negativ, se va solicita să se precizeze dacă aceste situații mai pot fi apreciate că întrunesc elementele constitutive ale unor acte materiale din conținutul infracțiunii prev. de art. 181 din Legea nr. 78/2000, motivat și de faptul că norma de incriminare nu întrunește cerințele de previzibilitate impuse de art. 7 din Convenție.

Cea de a patra și ultima întrebare ar fi dacă este dată cauza de neimputabilitate prev. de art. 30 alin. 5 din Noul Cod penal atunci când eroarea asupra caracterului ilicit al faptei se datorează necunoașterii sau interpretări eronate a unor norme civile a căror ne respectare a stat la baza comiterii infracțiunii prev. de art. 18¹ din Legea nr. 78/2000 în ipoteza în care respectivele norme erau cuprinse în acte normative ce nu au fost publicate în Monitorul Oficial.

În motivarea cererii arată că prin sentința penală nr. 285/23.04.2014 a Judecătoriei xxx, inculpatul xxx a fost condamnat, printre altele, la o pedeapsă de x an și x luni închisoare pentru comiterea infracțiunii prev. de art. 181 alin. 1 din Legea nr. 78/2000, modificată prin Legea nr. 187/2012, cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal de la 1968 și art. 5 Cod penal iar inculpații xxx la pedeapsa de câte x luni închisoare pentru tentativă la săvârșirea aceleiași infracțiuni, faptele fiind săvârșite în perioada xxx, anterior intrării în vigoare a Legii nr. 187/2012 prin care a fost modificată, printre altele și Legea nr 78/2000.

Prin hotărârea instanței de fond s-a reținut că, xxx, în calitate de fermier, în campaniile anilor xxx în mod repetat și în baza aceleiași rezoluției infracționale, ar fi prezentat și folosit declarații și documente false și inexacte, respectiv cererile unice de plată nr xxx precum și contractele de arendă nr. xxx pe care le-a depus la xxxx, solicitând sprijin financiar pentru suprafețe de teren mai mari decât cele pe care le detine legal obținut cu contracte de arendă, modalitate prin care ar fi nedrept suma totală de xxx lei din bugetul Comunității Europene și suma totală de xxx lei din bugetul național, prejudiciul fiind recuperat parțial prin modalitatea încasare-compensare, conform adresei nr. xxx, emisă de xxx,

De asemenea, inculpații, xxx în calitate de fermieri, în campania anului xxx au prezentat, și folosit documente și declarații false și inexacte atașate la cererile de acordare a subvențiilor agricole, modalitate prin care ar fi putut obține pe nedrept sumele de xxx lei din bugetul xxx și xxx lei din bugetul național, respectiv xxx lei din bugetul x și x lei din bugetul național.

Atât în cursul urmăririi penale cât și în fața instanței de fond, toți inculpații au arătat în mod constant că nu au acționat în nici un mod în vederea obținerii pe nedrept de fonduri din bugetul european ori cele asimilate acestuia, în documentele atașate cererilor de acordare a sprijinului financiar existând doar simple inadvertențe și neconcordanțe cu privire la suprafețele de teren utilizate (identificare, mărimea și amplasamentul acestora) care, de altfel, au fost lămurite pe parcursul soluționării cererilor și dosarului penal, aceștia utilizând în mod efectiv respectivele suprafețe de teren.

Potrivit disp. art. 18¹ din Legea nr. 78/2000 (în varianta de la momentul săvârșirii pretinsei fapte penale) constituie infracțiune de nerespectare a normelor legale privind obținerea de fonduri din bugetele Comunităților Europene „folosirea sau prezentarea de documente ori declarații false inexacte sau incomplete, care are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele lor”.

Această infracțiune a fost introdusă în legislația națională prin Legea nr. 161/2003 în scopul prevenirii acțiunilor de fraudare a bugetelor Comunităților Europene, la nivel european, izvorul juridic principal fiind Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, referitor la protecția intereselor financiare ale UE, art. 325 reglementând implicarea statelor membre în combaterea fraudei.

Având în vedere importanța pe care o au în ultimii ani fondurile europene în ceea ce privește dezvoltarea economică a României, s-a considerat necesară o nouă reglementare a unor aspecte referitoare La nereguli în primul rând și a fraudei în utilizarea de fonduri comunitare, prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 66/2011, publicată în Monitorul Oficial nr. 46 din 30 iunie 2011, privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și respectiv, Hotărârea de Guvern nr. 875/2011, publicată în Monitorul Oficial nr. 659 din 15 septembrie 2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a acesteia. Aceste reglementări însă au în vedere în principal autoritățile ce au competențe în gestionarea fondurilor europene și alte instituții publice care au atribuții privind prevenirea, constatarea unei nereguli, stabilirea și urmărirea încasării creațelor bugetare rezultate din nereguli apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și a fondurilor publice naționale aferente acestora, și de asemenea cuprinde reglementări referitoare la beneficiarii de fonduri europene și/sau fonduri publice naționale aferente acestora, precum și la operatori economici cu capital public sau privat care desfășoară activități finanțate din fonduri europene în baza unor acte juridice.

Apariția OUG nr. 66/2011, după cum rezultă din expunerea de motive, a fost determinată în primul rând de necesitatea măsurilor anticriză inițiate de Guvernul României pentru accelerarea

gradului de absorbție a fondurilor externe nerambursabile destinate României și utilizarea eficientă a acestora.

Din acest motiv, mai întâi actul normativ sus-menționat definește în conținutul art. 2 noțiunile de „neregulă”, „nereguli cu caracter sistematic/de sistem” și „fraudă”, precizând că prin acestea se înțeleg:

„a. neregulă - orice abatere de la legalitate, regularitate și conformitate în raport cu dispozițiile naționale și/sau europene, precum și cu prevederile contractelor ori a altor angajamente legal încheiate în baza acestor dispoziții, ce rezultă dintr-o acțiune sau inacțiune a beneficiarului ori a autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene, care a prejudiciat sau care poate prejudicia bugetul Uniunii Europene/bugetele donatorilor publici internațional și/sau fondurile publice naționale aferente acestora printr-o sumă plătită necuvenit;

a¹) nereguli cu caracter sistemic/de sistem - nereguli generate de modul în care sunt îndeplinite cerințele-cheie ale sistemelor de management și control care se produc ca urmare a unor deficiențe de proiectare a procedurilor de management și control, a unor erori sistematice de aplicare a procedurilor de management și control sau din necorelarea prevederilor legislației naționale cu reglementările comunitare;

b) fraudă - infracțiunea săvârșită în legătură cu obținerea ori utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, încriminată de Codul penal ori de alte legi speciale”.

Totodată, în disp. art. 11 din OUG nr. 66/2011 se precizează că „orice acțiune întreprinsă în sensul constatării unei nereguli și al stabilirii creațelor bugetare rezultate din nereguli se realizează cu aplicarea principiului proporționalității ținându-se seama de natura și gravitatea neregulilor constatate, precum și de amploarea și de implicațiile financiare ale acesteia”.

Potrivit principiului proporționalității, în conformitate cu prevederile art. 2 alin. 1 lit. „n”, „orice măsură administrativă adoptată trebuie să fie adecvată, necesară și corespunzătoare scopului urmărit atât în ceea ce privește resursele angajate în constatarea neregulilor cât și în ceea ce privește stabilirea creațelor bugetare rezultate din nereguli, ținând seama de natura și frecvența neregulilor constatate și de impactul finanțiar al acestora asupra proiectului/programului respectiv”.

Examinând prevederile legislației sus-menționate, se constată în primul rând o evidentă intenție a legiuitorului de a distinge între eventualele disfuncționalități ivite în procesul accesării și implementării unor programe de investiții cu sprijin comunitar, nu toate „abaterile de la legislația națională specifică ori de la legislația comunitară având caracter exclusiv infracțional, încadrându-se deci în noțiunea de fraudă”; legiuitorul admite deci că în procedura obținerii și folosirii fondurilor comunitare pot apărea și simple „nereguli”, recomandând autorităților competente să distingă între acestea și faptele cu caracter penal - fraudele făcând trimitere printre altele, la „principiul proporționalității” pe care, de altfel, îl definește în mod expres, așa cum s-a arătat.

OUG nr. 66/2011, în art. 5 trimite pentru definirea termenilor de „legalitate”, „neregularitate”, „conformitate”, „eficiență”, etc. la prevederile OG nr. 119/1999 și Legii nr. 672/2002, dintre aceștia înțelegând să reținem pentru aplicarea în cauză de față în principal definiția „oportunității” ca fiind „caracteristica unei operațiuni de a servi în mod adecvat, în circumstanțele date, realizării unor obiective ale politiciei asumate”.

Pe de altă parte, legiuitorul național a definit noțiunea de „fraudă” ținând cont și de definiția conferită de disp. art. 27 lit. „c*” din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006, potrivit cărora prin „suspicione de fraudă” se înțelege „o neregularitate care determină inițierea unei proceduri administrative sau judiciare la nivel național pentru a stabili existența unei intenții, în special de fraudă, astfel cum este prevăzută la art. 1 aliniatul (1) litera (a) din Convenția privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene, instituită în temeiul articolului K3 din Tratatul privind Uniunea Europeană”.

Pe aceeași linie cu prevederile ordonanței de guvern suscitează situația apoi modificarea esențială adusă încriminării fraudelor contra intereselor financiare ale Uniunii Europene, în concret, laturii subjective a infracțiunii prev. de art. 18/1 din Legea nr. 78/2008 prin adăugarea sintagmei „cu rea credință”, aspect ce presupune comiterea acestei fapte penale numai cu intenție directă.

În speță de față, nu rezultă din probele administrate existența relei credințe în obținerea de către inculpați a sprijinului finanțier pentru agricultură, împrejurare în care, apreciem că în sarcina acestora nu ar mai putea fi reținută infracțiunea prev. de art. 181 din Legea nr. 78/2000, aflându-ne în ipoteza aplicării dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 187/2012.

Având în vedere că această cerere a înțeles să o formuleze oral la acest termen de judecată, solicită amânarea pronunțării asupra acesteia pentru a avea posibilitatea de a depune concluzii scrise.

Avocat xxx, față de cererea formulată, arată că înțelege să o susțină întru totul, fiind de acord și cu amânarea cauzei.

Consilier juridic xxx, arată că înțelege să lasă la aprecierea instanței soluționarea cererilor formulate.

Procurorul, având cuvântul, față de cererea de sesizare a ÎCCJ arată că nu se opune, fiind întrunite toate condițiile prevăzute de lege, iar problema ridicată de apărătorul inculpaților este pertinentă. Referitor la revenirea cu adresă către APIA arată că nu se opune nici acestei cereri.

Avocat xxx, având cuvântul, solicită ca în ipoteza admiterii cererii de sesizare a ÎCCJ, să se dispună suspendarea cauzei.

Procurorul, având cuvântul, arată că este de acord și cu această solicitare.

CURTEA,

Având în vedere cererea formulată oral de inculpații xxx, prin avocat xxx,

DISPUNE:

Pune în vedere avocatului xxx ca în termen de 5 zile să depună la dosarul cauzei concluzii scrise cu privire la cererea formulată și motivată oral la acest termen de judecată.

Amână pronunțarea asupra cererii formulate la data de xxx

Respinge cererea de revenire cu adresă către partea civilă xxx

Acordă termen de judecată la data de xxx, pentru când părțile au termen în cunoștință.

Pronunțată în ședință publică, azi xxx.

Președinte,

Judecător,

Grefier,

Dosar nr. xxx

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL xxx
SECȚIA PENALĂ ȘI PENTRU CAUZE CU MINORI
ÎNCHEIERE

Şedință publică din data de xxx

Președinte xxx
Judecător xxx
Grefier xxx

Ministerul Public reprezentat de procuror xxx

Pe rol, soluționarea cererii privind sesizarea Înaltei Curți de Casătie și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, formulată oral de inculpații xxx la termenul de judecată din xxx, când au avut loc și dezbatările.

CURTEA,

Din lipsă de timp pentru deliberare,

DISPUNE:

Amână pronunțarea cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casătie și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept la data de xxx
Pronunțată în ședință publică, azi xxx.

Președinte,

Judecător,

Grefier,

Dosar nr. xxx

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL xxx
SECȚIA PENALĂ ȘI PENTRU CAUZE CU MINORI
ÎNCHEIERE

Şedință publică din data de xxx

Președinte xxx
Judecător xxx
Grefier xxx

Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție –
Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial xxx – reprezentat prin
procuror xxx

Pe rol, pronunțarea asupra cererii formulată, în temeiul art. 475 Cod procedură penală, de inculpații apelanți xxx de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile în sensul de a statua :

1. Dacă dispozițiile art. 4 din Codul penal în vigoare privind legea penală de dezincriminare sunt aplicabile și în ipoteza în care beneficiarul sprijinului financiar acordat din bugetele Uniunii Europene sau celor assimilate acestora a săvârșit fapta prevăzută de art. 18/1 din Legea nr. 78/2000 (în perioada anterioară modificării acesteia prin Legea nr. 187/2012) din culpă precum și datorită necunoașterii cu exactitate ori a imposibilității de cunoaștere a dispozițiilor legale ce reglementează condițiile de acordare a sprijinului financiar, lipsind deci elementul „relei credințe” prevăzut în norma actuală de incriminare, situație în care, sunt sau nu incidente disp. art. 3 din Legea nr. 187/2012.

2. Dacă simplele neconcordanțe existente în documentele depuse de beneficiarii sprijinului financiar precum și neatașarea în termen, la cererea acestora a tuturor documentelor necesare (depuse însă ulterior, până la efectiva acordare a fondurilor) se încadrează în noțiunea de „suspicione de fraudă” sau „fraudă” definită de art. 1 alin. 1 lit. „a” din Convenția pentru protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene, art. 27 lit. „c” din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 și art. 2 lit. „b” din Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

3. În ipoteza unui răspuns negativ, dacă aceste situații mai pot fi apreciate că intrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prev. de art. 18/1 din Legea nr. 78/2000, motivat și de faptul că norma de incriminare nu intrunește cerințele de previzibilitate impuse de art. 7 din Convenție.

4. Dacă este dată cauza de neimputabilitate prev. de art. 30 alin. 5 din Noul Cod penal atunci când eroarea asupra caracterului ilicit al faptei se datorează necunoașterii sau interpretării eronate a unor norme civile a căror nerespectare a stat la baza comiterii infracțiunii prev. de art. 18/1 din Legea nr. 78/2000 în ipoteza în care respectivele norme erau cuprinse în acte normative ce nu au fost publicate în Monitorul Oficial.

Dezbaterile asupra acestei cereri au avut loc în ședință publică din data de xxx, susținerele părților și participanților la proces fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, redactată separat și care face parte integrantă din prezenta, când pentru a da posibilitatea apărătorului ales al inculpaților apelanți să depună la dosar concluzii scrise cu

privire la cererea de sesizare a ÎCCJ, a amânat pronunțarea pentru data de xxx, iar apoi, din lipsă de timp pentru deliberare, pronunțarea a fost amânată pentru xxx.
După deliberare,

CURTEA,

Asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, constată următoarele :

Prin rechizitorul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – serviciul Teritorial xxxx nr.xxx, s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale și trimiterea în judecată a inculpaților :

1. xxx pentru săvârșirea infracțiunilor de:

a. Folosirea sau prezentarea de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete care are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele administrate de acestea, ori în numele lor, prevăzută și pedepsită de art. 18/1 alin. 1 din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal;

b. Înșelăciune, prevăzută și pedepsită de art. 215 alin 1, 2 și 3 Cod penal, cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal, ambele cu aplicarea art. 33 lit. b din Cod penal, constând în aceea în calitate de fermier în campaniile anilor xxx, xxx șixxxx, în mod repetat și în baza același rezoluții infractionale, a prezentat și folosit documente și declarații false și inexacte, respectiv cererile unice de plată nr. xxx , formulele M2 nr.xxx , nr. xxx precum și contractele de arendă nr. xxx pe care le-a depus la APIA xxx– Centrul Local xxx prin care a solicitat sprijin financiar ptr. suprafețe de teren mai mari decât pe cele care le defineau legal cu contracte de arendă, modalitate prin care a obținut pe nedrept suma totală de xxx lei din bugetul Comunităților Europene și suma totală de xxxlei din bugetul național, prejudiciu recuperat parțial prin modalitatea încasare-compensare, conform adresei nr. xxx a APIA București.

2.xxx , pentru săvârșirea infracțiunilor de :

a. Tentativă la folosirea sau prezentarea de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete care are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele administrate de acestea, ori în numele lor, prevăzută și pedepsită de art. 20 Cod penal, raportat la art. 18/1 alin. 1 din Legea nr. 78/2000;

b. Tentativă la înșelăciune, prevăzută și pedepsită de art. 20 Cod penal, raportat la art. 215 alin 1, 2 și 3 Cod penal, ambele cu aplicarea art. 33 litera b Cod penal, constând în aceea în calitate de fermier în campania anului xxx a prezentat și a folosit documente și declarații false și inexacte, respectiv cererea de plată nr. xxx prin care a solicitat sprijin financiar ptr. suprafața de xxx ha situată pe raza loc.xxx, ptr. care nu avea contract de arendare și formularul M2 nr. xxx în care a înscris suprafețe de teren mai mari cu cca.xxx ha teren decât cele deținute prin contracte de arendă, pe care le-a depus la APIA xxx Centrul Local xxx, modalitate prin care ar fi putut obține pe nedrept suma de xxx lei din bugetul Comunităților Europene și suma de xxx lei din bugetul național.

3.xxx , pentru săvârșirea infracțiunilor de:

a. Tentativă la folosirea sau prezentarea de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete care are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele administrate de acestea, ori în numele lor, prevăzută și pedepsită de art. 20 Cod penal, raportat la art. 18/1 alin. 1 din Legea nr. 78/2000;

b. Tentativă la înșelăciune, prevăzută și pedepsită de art. 20 Cod penal, raportat la art. 215 alin 1, 2 și 3 Cod penal, ambele cu aplicarea art. 33 litera b Cod penal, constând în aceea că în calitate de fermier în campania anului xxx a prezentat și a folosit documente și declarații false și inexacte respectiv cererea nr. xxx și formularul M2 nr. xxx depuse la APIA xxx - Centrul Local xxx în cuprinsul cărora a făcut declarații nereale în sensul că suprafața de xxx

ha ar fi fost arendată, ocazie cu care a atașat mai multe înscrișuri cu mențiuni fictive (contractele de arendă nr. xxxx din xxx și adeverința Primăriei com xxxx nr.xxx) modalitate prin care ar fi putut obține pe nedrept suma de xxx lei din bugetul Comunităților Europene și suma de xxx lei din bugetul național.

Prin sentința penală nr. xxx din xxx pronunțată de Judecătoria xxx, s-au dispus următoarele :

Inculpatul xxx a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii de „*folosirea(...)* cu rea-credință de documente ori declarații false, inexakte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrative de aceasta ori în numele ei” în formă continuată, prev. și ped. de art. 18¹ alin. 1 din L. nr. 78/2000, modificată prin L. nr. 187/2012, cu aplic. art. 41 alin. (2) C.pen./1968 și art. 5 C.pen., art. 74 alin. 1 lit. a C.pen./1968 și art. 5 C.pen., art. 76 alin. 1 lit. d C.pen./1968 și art. 5 C.pen. la pedeapsa de xxx.

Același inculpat xxx a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii de „*îngelăciune*” în formă continuată, prev. și ped. de art. 244 alin. 1, 2 C.pen., cu aplic. art. 41 alin. (2) C.pen./1968 și art. 5 C.pen., art. 74 alin. 1 lit. a C.pen./1968 și art. 5 C.pen., art. 76 alin. 1 lit. d C.pen./1968 și art. 5 C.pen. la pedeapsa de xxx.

În baza art. 33 lit. b și art. 34 lit. b C.pen./1968 și art. 5 C.pen., s-au contopit pedepsele anterior aplicate inculpatului urmând ca, în final, să execute pedeapsa cea mai grea și anume de xxx, fără aplicarea unui spor de pedeapsă.

În baza art. 81 C.pen./1968 și art. 5 C.pen., art. 15 din L. nr. 187/2012, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de xxx reprezentând termen de încercare stabilit în condițiile art. 82 C.pen.

În baza art. 359 C.proc.pen./1968 și art. 5 C.pen., art. 15 din Legea nr. 187/2012, s-a atras atenția inculpatului asupra dispozițiilor art. 83 C.pen./1968 și art. 15 din Legea nr. 187/2012, privind revocarea suspendării executării pedepsei în cazul săvârșirii unei infracțiuni și art. 84 C.pen./1968 și art. 15 din Legea nr. 187/2012, privind neexecutarea obligațiilor civile.

În baza dispozițiilor art. 65 C.pen., cu reținerea art. 5 C.pen., art. 12 din Legea nr. 187/2012, inculpatului nu i s-a aplicat pedeapsa accesorie a interzicerii unor drepturi.

S-a admis acțiunea civilă formulată de partea civilă Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură și inculpatul a fost obligat la plata sumei de xxx lei, la care s-au adăugat dobânzi și penalități începând cu data de xxx până la plata acestora, către partea civilă menționată.

Inculpatul xxx a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii de tentativă la „*folosirea(...)* cu rea-credință de documente ori declarații false, inexakte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrative de aceasta ori în numele ei” în formă continuată, prev. și ped. de art. 20 C.pen./1968 și art. 5 C.pen., art. 18¹ alin. 1, 4 din Legea nr. 78/2000, modificată prin L. nr. 187/2012, cu aplic. art. 41 alin. (2) C.pen./1968 și art. 5 C.pen., art. 74 alin. 1 lit. a C.pen./1968 și art. 5 C.pen., art. 76 alin. 1 lit. d C.pen./1968 și art. 5 C.pen. la pedeapsa de xxx.

Același inculpat xxx a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii de tentativă la „*îngelăciune*” în formă continuată, prev. și ped. art. 20 C.pen./1968 și art. 5 C.pen., art. 244 alin. 1, 2 C.pen., cu aplic. art. 41 alin. (2) C.pen./1968 și art. 5 C.pen., art. 74 alin. 1 lit. a C.pen./1968 și art. 5 C.pen., art. 76 alin. 1 lit. d C.pen./1968 și art. 5 C.pen. la pedeapsa de xxx.

În baza art. 33 lit. b și art. 34 lit. b C.pen./1968 și art. 5 C.pen., s-au contopit pedepsele aplicate inculpatului prin prezenta urmând ca în final să execute pedeapsa cea mai grea și anume de xxx , fără aplicarea unui spor de pedeapsă.

În baza art. 81 C.pen./1968 și art. 5 C.pen., art. 15 din Legea nr. 187/2012, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de xxx reprezentând termen de încercare stabilit în condițiile art. 82 C.pen.

În baza art. 359 C.proc.pen./1968 și art. 5 C.pen., art. 15 din L. nr. 187/2012, s-a atras atenția inculpatului asupra dispozițiilor art. 83 C.pen./1968 și art. 15 din Legea nr. 187/2012, privind revocarea suspendării executării pedepsei în cazul săvârșirii unei infracțiuni.

În baza dispozițiilor art. 65 C.pen., cu reținerea art. 5 C.pen., art. 12 din Legea nr. 187/2012, inculpatului nu i s-a aplicat pedeapsa accesorie a interzicerii unor drepturi.

Inculpatul xxx a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii de tentativă la „*folosirea (...) cu rea-credință de documente ori declarații false, inexakte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei*” în formă continuată, prev. și ped. de art. 20 C.pen./1968 și art. 5 C.pen., art. 18¹ alin. 1, 4 din L. nr. 78/2000, modificată prin Legea nr. 187/2012, cu aplic. art. 41 alin. (2) C.pen./1968 și art. 5 C.pen., art. 74 alin. 1 lit. a C.pen./1968 și art. 5 C.pen., art. 76 alin. 1 lit. d C.pen./1968 și art. 5 C.pen. la pedeapsa de xxx .

Același inculpat xxx a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii de tentativă la „*îngălăciune*” în formă continuată, prev. și ped. art. 20 C.pen./1968 și art. 5 C.pen., art. 244 alin. 1, 2 C.pen., cu aplic. art. 41 alin. (2) C.pen./1968 și art. 5 C.pen., art. 74 alin. 1 lit. a C.pen./1968 și art. 5 C.pen., art. 76 alin. 1 lit. d C.pen./1968 și art. 5 C.pen. la pedeapsa de xxx.

În baza art. 33 lit. b și art. 34 lit. b C.pen./1968 și art. 5 C.pen., s-au contopit pedepsele aplicate inculpatului prin prezenta urmând ca, în final, să execute pedeapsa cea mai grea și anume de xxx , fără aplicarea unui spor de pedeapsă.

În baza art. 81 C.pen./1968 și art. 5 C.pen., art. 15 din L. nr. 187/2012, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de xxx reprezentând termen de încercare stabilit în condițiile art. 82 C.pen.

În baza art. 359 C.proc.pen./1968 și art. 5 C.pen., art. 15 din L. nr. 187/2012, s-a atras atenția inculpatului asupra dispozițiilor art. 83 C.pen./1968 și art. 15 din L. nr. 187/2012, privind revocarea suspendării executării pedepsei în cazul săvârșirii unei infracțiuni.

În baza dispozițiilor art. 65 C.pen., cu reținerea art. 5 C.pen., art. 12 din L. nr. 187/2012, inculpatului nu i s-a aplicat pedeapsa accesorie a interzicerii unor drepturi.

În baza art. 274 alin. (1) C.proc.pen. inculpatul xxx a fost obligat la xxx lei cheltuieli judiciare către stat.

În baza art. 274 alin. (1) C.proc.pen. inculpatul xxx a fost obligat la xxx lei cheltuieli judiciare către stat.

Pentru a pronunța această sentință, prima instanță a reținut în esență că situația de fapt a fost dovedită.

Împotriva acestei sentințe au formulat apel Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casătie și Justiție – Direcția națională Anticorupție – Serviciul Teritorial xxx și inculpații xxx care au criticat-o pentru nelegalitate și netemeinicie.

La termenul de judecată din xxx, inculpații xxx prin apărător ales, au solicitat sesizarea Înaltei Curți de Casătie și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept respectiv :

1. Dacă dispozițiile art. 4 din Codul penal în vigoare privind legea penală de dezincriminare sunt aplicabile și în ipoteza în care beneficiarul sprijinului financiar acordat din bugetele Uniunii Europene sau celor asimilate acestora a săvârșit fapta prevăzută de art. 18/1 din Legea nr. 78/2000 (în perioada anterioară modificării acesteia prin Legea nr.

187/2012) din culpă, precum și datorită necunoașterii cu exactitate ori a imposibilității de cunoaștere a dispozițiilor legale ce reglementează condițiile de acordare a sprijinului finanțier (lipsind astfel reaua credință), situație în care, sunt sau nu incidente disp. art. 3 din Legea nr. 187/2012.

2. Dacă simplele neconcordanțe existente în documentele depuse de beneficiarii sprijinului finanțier precum și neatașarea în termen, la cererea acestora a tuturor documentelor necesare (depuse însă ulterior, până la efectiva acordare a fondurilor) se încadrează în noțiunea de „suspicione de fraudă” sau „fraudă” definită de art. 1 alin. 1 lit. „a” din Convenția pentru protecția intereselor finanțiere ale Comunităților Europene, art. 27 lit. „c” din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 și art. 2 lit. „b” din Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

3. În ipoteza unui răspuns negativ, dacă aceste situații mai pot fi apreciate că intrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prev. de art. 18/1 din Legea nr. 78/2000, motivat și de faptul că norma de incriminare nu intrunește cerințele de previzibilitate impuse de art. 7 din Convenție.

4. Dacă este dată cauza de neimputabilitate prev. de art. 30 alin. 5 din Noul Cod penal, atunci când eroarea asupra caracterului ilicit al faptei se datorează necunoașterii sau interpretării eronate a unor norme civile a căror nerespectare a stat la baza comiterii infracțiunii prev. de art. 18/1 din Legea nr. 78/2000 în ipoteza în care respectivele norme erau cuprinse în acte normative ce nu au fost publicate în Monitorul Oficial.

În susținerea cererii s-au prezentat următoarele motive:

Atât în cursul urmăririi penale cât și în fața instanței de fond, au arătat în mod constant că nu au acționat în nici un mod în vederea obținerii pe nedrept de fonduri din bugetul european ori cele asimilate acestuia, în documentele atașate cererilor de acordare a sprijinului finanțier existând doar simple inadvertențe și neconcordanțe cu privire la suprafețele de teren utilizate (identificare, mărimea și amplasamentul acestora) care, de altfel, au fost lămurite pe parcursul cererilor și dosarului penal, aceștia utilizând în mod efectiv respectivele suprafețe de teren.

Potrivit disp. art. 18¹ din Legea nr. 78/2000 (în varianta de la momentul săvârșirii pretinsei fapte penale) constituie infracțiune de nerespectare a normelor legale privind obținerea de fonduri din bugetele Comunităților Europene „*folosirea sau prezentarea de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, care are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele administrative de acestea ori în numele lor*”.

Această infracțiune a fost introdusă în legislația națională prin Legea nr. 161/2003 în scopul prevenirii acțiunilor de fraudare a bugetelor Comunităților Europene, la nivel european, izvorul juridic principal fiind Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, referitor la protecția intereselor finanțiere ale UE, art. 325 reglementând implicarea statelor membre în combaterea fraudei.

Având în vedere importanța pe care o au în ultimii ani fondurile europene în ceea ce privește dezvoltarea economică a României, s-a considerat necesară o nouă reglementare a unor aspecte referitoare la nereguli în primul rând și a fraudei în utilizarea de fonduri comunitare, prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 66/2011, publicată în Monitorul Oficial nr. 46 din 30 iunie 2011, privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și respectiv, Hotărârea de Guvern nr. 875/2011, publicată în Monitorul Oficial nr. 659 din 15 septembrie 2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a acesteia. Aceste reglementări însă au în vedere în principal autoritățile ce au competențe în acesteia.

gestionarea fondurilor europene și alte instituții publice care au atribuții privind prevenirea, constatarea unei nereguli, stabilirea și urmărirea încasării creațelor bugetare rezultate din nereguli apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și a fondurilor publice naționale aferente acestora, și de asemenea cuprinde reglementări referitoare la beneficiarii de fonduri europene și/sau fonduri publice naționale aferente acestora, precum și la operatori economici cu capital public sau privat care desfășoară activități finanțate din fonduri europene în baza unor acte juridice.

Apariția OUG nr. 66/2011, după cum rezultă din expunerea de motive, a fost determinată în primul rând de necesitatea măsurilor anticriză inițiate de Guvernul României pentru accelerarea gradului de absorbție a fondurilor externe nerambursabile destinate României și utilizarea eficientă a acestora.

Din acest motiv, mai întâi actul normativ sus-menționat definește în conținutul art. 2 noțiunile de „neregulă”, „nereguli cu caracter sistemic/de sistem” și „fraudă”, precizând că prin acestea se înțeleg:

„a) neregulă - orice abatere de la legalitate, regularitate și conformitate în raport cu dispozițiile naționale și/sau europene, precum și cu prevederile contractelor ori a altor angajamente legal încheiate în baza acestor dispoziții, ce rezultă dintr-o acțiune sau inacțiune a beneficiarului ori a autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene, care a prejudiciat sau care poate prejudicia bugetul Uniunii Europene/bugetele donatorilor publici internaționali și/sau fondurile publice naționale aferente acestora printr-o sumă plătită necuvenit;

a¹) nereguli cu caracter sistemic/de sistem - nereguli generate de modul în care sunt îndeplinite cerințele-cheie ale sistemelor de management și control care se produc ca urmare a unor deficiențe de proiectare a procedurilor de management și control, a unor erori sistematice de aplicare a procedurilor de management și control sau din necorelarea prevederilor legislației naționale cu reglementările comunitare;

b) fraudă - infracțiunea săvârșită în legătură cu obținerea ori utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, încriminată de Codul penal ori de alte legi speciale”.

Totodată, în disp. art. 11 din OUG nr. 66/2011 se precizează că „orice acțiune întreprinsă în sensul constatării unei nereguli și al stabilirii creațelor bugetare rezultate din nereguli se realizează cu aplicarea principiului proporționalității, ținându-se seama de natura și gravitatea neregulilor constatate, precum și de amploarea și de implicațiile financiare ale acesteia”.

Potrivit principiului proporționalității, în conformitate cu prevederile art. 2 alin. 1 lit. „n”, „orice măsură administrativă adoptată trebuie să fie adecvată, necesară și corespunzătoare scopului urmărit atât în ceea ce privește resursele angajate în constatarea neregulilor cât și în ceea ce privește stabilirea creațelor bugetare rezultate din nereguli, ținând seama de natura și frecvența neregulilor constatate și de impactul finanțiar al acestora asupra proiectului/programului respectiv”.

Examinând prevederile legislației sus-menționate, se constată în primul rând o evidentă intenție a legiuitorului de a distinge între eventualele disfuncționalități ivite în procesul accesării și implementării unor programe de investiții cu sprijin comunitar, nu toate „abaterile” de la legislația națională specifică ori de la legislația comunitară având caracter exclusiv infracțional, încadrându-se deci în noțiunea de „fraudă”) legiuitorul admite deci că în procedura obținerii și folosirii fondurilor comunitare pot apărea și simple „nereguli”, recomandând autorităților competente să distingă între acestea și faptele cu caracter penal - fraudele -, făcând trimitere printre altele, la „principiul proporționalității” pe care, de altfel, îl definește în mod expres, aşa cum s-a arătat.

OUG nr. 66/2011, în art. 5 trimită pentru definirea termenilor de „legalitate”, „neregularitate”, „conformitate”, „eficiență”, etc. la prevederile OG nr. 119/1999 și Legii nr. 672/2002, dintre aceștia înțelegând să reținem pentru aplicarea în cauza de față în principal definiția „oportunități” ca fiind „caracteristica unei operațiuni de a servi în mod adecvat, în circumstanțele date, realizării unor obiective ale politicii asumate”.

Pe de altă parte, legiuitorul național a definit noțiunea de „fraudă” ținând cont și de definiția conferită de disp. art. 27 lit. „c” din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006, potrivit cărora prin „suspiciune de fraudă” se înțelege „o neregularitate care determină inițierea unei proceduri administrative sau judiciare la nivel național pentru a stabili existența unei intenții, în special de fraudă, astfel cum este prevăzută la art. 1 aliniatul (1) litera (a) din Convenția privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene, instituită în temeiul articolului K₃ din Tratatul privind Uniunea Europeană”.

Pe aceeași linie cu prevederile ordonanței de guvern suscitează situația apoi modificarea esențială adusă incriminării fraudelor contra intereselor financiare ale Uniunii Europene, în concret, laturii subjective a infracțiunii prev. de art. 18¹ din Legea nr. 78/2008 prin adăugarea sintagmei „cu rea credință”, aspect ce presupune comiterea acestei fapte penale numai cu intenție directă.

În speța de față, nu rezultă din probele administrative existența relei credințe în obținerea de către inculpați a sprijinului finanțier pentru agricultură, împrejurare în care, apreciază că în sarcina acestora nu ar mai putea fi reținută infracțiunea prev. de art. 18¹ din Legea nr. 78/2000, aflându-ne în ipoteza aplicării dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 187/2012.

Potrivit acestora, dispozițiile art. 4 din Codul penal privind legea penală de dezincriminare sunt aplicabile și în situațiile în care o faptă determinată comisă sub imperiul legii vechi nu mai constituie infracțiune potrivit legii noi, datorită modificării elementelor constitutive, inclusiv a formei de vinovătie cerută de legea nouă pentru existența infracțiunii.

În altă ordine de idei, obținerea de către inculpați a sprijinului finanțier pentru agricultură a avut loc în baza OUG nr. 125/2006 care menționează în conținutul art. 6 cu titlu enunțativ documentele, înscrisurile și modalitățile prin care poate fi dovedită calitatea de „utilizator” al suprafețelor de teren pentru care se solicită subvenții. În conținutul acestui articol, legiuitorul folosește sintagma „alte asemenea” nereferindu-se deci în mod expres și precis numai la documente sau alte înscrisuri, astfel cum a interpretat conducerea APIA și organele judiciare.

Având în vedere această prevedere, inculpații au considerat că pot face în orice mod dovada utilizării terenurilor, legea neimpunând în mod obligatoriu existența vreunor înscrisuri în acest sens.

Apreciază că disp. art. 4 din OM-MADR nr. 246/2008 care interpretează această sintagmă în sensul că s-ar referi doar la documente sau înscrisuri asemănătoare celor enumerate în disp. art. 6 din OUG nr. 125/2006, adăugă la lege și se îndepărtează de scopul și rațiunea actului normativ care a urmărit acordarea unor reale îňlesniri persoanelor care utilizează terenurile, restricțiile de ordin formal și burocratic fiind străine acestora.

Pe de altă parte, nu au avut cunoștință de Ordinul sus-menționat (care nu a fost publicat), reprezentanții APIA permîțând în fapt întocmirea dosarelor și primind cererile pentru acordarea subvențiilor pe baza declarațiilor pe proprie răspundere și acceptând în cunoștință de cauză împrejurarea că parte din terenurile utilizate erau deținute chiar și numai pe baza încheierii unor înscrisuri sub semnatură privată sau a unor înțelegeri verbale cu proprietarii reali ai terenurilor.

Așa cum s-a subliniat și în jurisprudența europeană, legea trebuie să fie caracterizată de accesibilitate și previzibilitate.

Legea trebuie să fie în primul rând, accesibilă în mod adecvat, respectiv cetățeanul trebuie să fie capabil să înțeleagă, că este corespunzătoare, în circumstanțele reglementării

legale aplicabile unui caz. În al doilea rând, legea trebuie să fie previzibilă, adică să fie redactată cu suficientă precizie în aşa fel încât să permită oricărei persoane - care la nevoie poate apela la consultanță de specialitate - să-și corecteze conduită.

Curtea Europeană a mai statuat în sensul că principiul legalității impune incriminări clare și precise, fiind esențial ca fiecare să poată aprecia dinainte ceea ce este licit și ce nu, mai ales când libertăți fundamentale sunt în cauză: aceasta permite evitarea oricărui arbitriu judiciar (Jean - Francois Renucci, „Tratat de drept european al drepturilor omului”, Ed. Hamangiu, 2009, pag. 310).

Conform Curții, previzibilitatea legii implică, în termeni generali, formularea acesteia în astfel de termeni și condiții încât orice persoană să îi poată anticipa efectele. Cu alte cuvinte, pentru ca o normă juridică să poată fi considerată „lege” în sensul Convenției, este necesar ca legea să fie elaborată în termeni suficienți de clari și precisi pentru ca situațiile în care se va aplica și consecințele pe care le va produce aplicarea sa să fie previzibile (Radu Chirita, „Convenția europeană a drepturilor omului, Comentarii și explicații”, ediția 2, Ed. C.H. Beck, 2008, pag. 395-396).

Această exigență de „previzibilitate” a dispoziției de drept penal este destinată să protejeze principiul securității juridice și este respectată „în cazul în care persoana poate să cunoască, din conținutul dispoziției aplicabile și, la nevoie, cu ajutorul interpretării date acesteia de tribunale, ce acțiuni și omisiuni îi angajează răspunderea penală”.

Așadar, printr-o bogată jurisprudență, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat importanța asigurării accesibilității și previzibilității legii, instituind și o serie de repere pe care legiuitorul trebuie să le aibă. În vedere pentru asigurarea acestor exigențe. Astfel, în cauze precum Sunday Times contra Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, 1979, Rekvenyi contra Ungariei, 1999, Rotam împotriva României, 2000, Damman împotriva Elveției, 2005, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că „nu poate fi considerată «lege» decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru, a permite individului să își regleze conduită. Individul trebuie să fie în măsură să prevadă consecințele ce pot decurge dintr-un act determinat; „o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în aşa fel încât să permită oricărei persoane - care, la nevoie poate apela la consultanță de specialitate - să își corecteze conduită”; „în special, o normă este previzibilă atunci când oferă o anume garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice”. Sub acest aspect, principiul securității juridice se coreleză cu un alt principiu, dezvoltat în dreptul comunitar, și anume principiul încrederei legitime.

De asemenea, în activitatea jurisdicțională, în conformitate cu principiul legalității sunt impuse judecătorului două obligații: interpretarea strictă a legii penale și interzicerea analogiei precum și interzicerea aplicării retroactive a legii.

Astfel cum rezultă și din jurisprudența Curții Europene legea penală substanțială nu poate fi interpretată extensiv, în special prin analogie, în defavoarea inculpatului (a se vedea CEDO, hotărârea din 25 mai 1993 în cauza Kokkinakis c. Greciei, paragraf 52, hotărârea din 8 iulie 1999 în cauza Baskaya și Ekuoglu contra Turciei, hotărârea Marii Camere din 29 martie 2006 în cauza Anchour contra Franței, paragraf 4).

În ceea ce privește interpretarea dreptului penal prin analogie în favoarea inculpatului, se admite că, în lipsa unei interdicții exprese, o astfel de posibilitate este deschisă organelor judiciare, în vederea protejării persoanelor ale căror acțiuni sau inacțiuni s-au conformat sensului rezonabil al legii și care s-ar afla la limita între licit și ilicit. Este respinsă astfel posibilitatea de a lărgi pe calea interpretării prin analogie dispozițiile legii privind condițiile de incriminare și pedeapsa (în acest sens, M. Udroiu, O. Petrescu „Protecția Europeană a Drepturilor Omului și procesul penal român⁷”, Ed. C.H. Beck, București, 2008, pag. 149).

În spăta de față, nu au realizat nici un moment faptul că solicitarea lor de a formula cereri de acordare a subvențiilor pentru terenuri pe care efectiv le utilizau ar putea îmbrăca un

caracter penal, chiar dacă, formal, aşa cum am arătat, parte din înscrisurile care făceau dovada obținerii acestor suprafețe de teren nu au fost corect întocmite, ori au fost depuse la dosar ulterior.

S-a apreciat că atâtă vreme cât sumele de bani primite cu titlu de subvenție au fost folosite pentru scopul în care au fost acordate, aceste neajunsuri formale nu pot atrage aplicarea unei sancțiuni penale, inculpații fiind în eroare cu privire la aplicarea și interpretarea dispozițiilor art. 6 din OUG nr. 125/2006.

Din acest motiv, apreciază că, în speță, operează cauza de neimputabilitate prev. de disp. art. 30 alin. 5 C. proc. pen., impunându-se achitarea, inculpații fiind în eroare cu privire la caracterul ilicit al faptelor săvârșite.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a învederat că existența unor probleme de interpretare și aplicare a legii este inherentă oricărui sistem, de drept, deoarece, în mod inevitabil, normele juridice au un anumit grad de generalitate. Așa cum remarcă și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, de exemplu în Cauza Dragotoniu și Militaru-Pidhorni împotriva României, 2007, „din cauza principiului generalității legilor, conținutul acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una din tehnici-le tip de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. De asemenea, numeroase legi se folosesc de eficacitatea formulărilor mai mult sau mai puțin vagi, pentru a evita, o rigiditate excesivă, și a se putea adapta la schimbările de situație. Interpretarea și aplicarea unor asemenea texte depind de practică. Funcția decizională acordată instanțelor servește tocmai pentru a îndepărta îndoielile ce ar putea exista în privința interpretării normelor, ținând cont de evoluțiile practicii cotidiene, cu condiția ca rezultatul să fie coerent cu substanța, infracțiunii și evident previzibilă”.

Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial xxx a precizat, conform concluziilor consemnate în partea introductivă a încheierii din data de xxx că nu se opune sesizării, că sunt întrunite condițiile cerute de lege și că problemele de drept invocate de apărătorul ales al inculpaților este pertinentă.

Reprezentantul părții civile Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, prezent în instanță la termenul din data de xxx, a arătat că lasă la aprecierea instanței sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Examinând cererea formulată de apărătorul ales al inculpaților xxx, Curtea apreciază că fiind admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunilor de drept mai sus prezentate, întrucât sunt îndeplinite condițiile cerute de art. 475 Cod procedură penală, respectiv este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, respectiv în apel, de lămurirea modului de interpretare și aplicare a problemei de drept invocate depinde soluționarea pe fond a cauzei, iar problema de drept nu face obiectul unei recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici nu s-a statuat deja asupra acesteia printr-o hotărâre prealabilă sau în recurs în interesul legii.

Referitor la problemele de drept ce fac obiectul sesizării, Curtea constată următoarele:

La data reținută prin actul de sesizare ca fiind cea a săvârșirii de către inculpați a presupuselor infracțiuni, infracțiunea prev. de art. 18/1 alin. 1 din Legea nr. 78/2000, pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție avea următorul conținut „folosirea sau prezentarea de documente ori declarări false, inexakte sau incomplete, care are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele administrative de acestea ori în numele lor, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 15 ani și interzicerea unor drepturi”.

Ca urmare a modificărilor aduse prin Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, dispozițiile actuale ale art. 18/1 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție are următorul

cuprins : „Folosirea sau prezentarea cu rea credință de documente ori declarații false, inexakte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele ei se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea unor drepturi”.

Art. 4 din Codul penal privind aplicarea legii penale de dezincriminare stabilește că „Legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz, executarea pedepselor, a măsurilor educative și a măsurilor de siguranță, pronunțate în baza legii vechi, precum și toate consecințele penale ale hotărârilor judecătoarești privitoare la aceste fapte începează prin intrarea în vigoare a legii noi”.

Potrivit art. 3 alin. 1 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal „Dispozițiile art. 4 din Codul penal privind legea penală de dezincriminare sunt aplicabile și în situațiile în care o faptă determinată, comisă sub imperiul legii vechi, nu mai constituie infracțiune potrivit legii noi datorită modificării elementelor constitutive ale infracțiunii, inclusiv a formei de vinovăție, cerută de legea nouă pentru existența infracțiunii”, iar potrivit alin. 2 al aceluiași text legal „Dispozițiile art. 4 din Codul penal nu se aplică în situația în care fapta este incriminată de legea nouă sau de o altă lege în vigoare, chiar sub o altă denumire”.

Din analiza modificărilor legislative privind dispozițiile art. 18/1 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție se observă că forma actuală de incriminare cere existența relei credințe în folosirea sau prezentarea de documente ori de declarații false, inexakte sau incomplete.

Cu privire la cel de-al doilea punct al sesizării, se constată că legislația relevantă o constituie dispozițiile art. 1 alin. 1 lit. a din Convenția pentru protecția intereselor financiare ale Comunității Europene, art. 27 lit. „c” din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 și art. 2 lit. „b” din Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

Potrivit art. 1 alin. 1 lit. a din Convenția pentru protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene, la care România a adresat, fapt consemnat prin Decizia Consiliului din 06.12.2007 : „În sensul prezentei convenții, constituie fraudă care aduce atingere intereselor financiare ale Comunității Europene:

- a) în materie de cheltuieli, orice acțiune sau omisiune intenționată cu privire la :
 - folosirea sau prezentarea unor declarații sau documente false, inexakte sau incomplete care au ca efect perceperea sau reținerea pe nedrept a unor fonduri care provin din bugetul general al Comunităților Europene sau din bugetele gestionate de Comunitățile Europene sau în numele acestora;
 - necomunicarea unei informații prin încălcarea unei obligații specifice, având același efect;
 - deturnarea acestor fonduri în alte scopuri decât cele pentru care au fost acordate inițial, având același efect;
- b) în materie de venituri, orice acțiune sau omisiune intenționată cu privire la:
 - folosirea sau prezentarea unor declarații sau documente false, inexakte sau incomplete, care au ca efect diminuarea ilegală a resurselor bugetului general al Comunităților Europene sau ale bugetelor gestionate de Comunitățile Europene sau în numele acestora;
 - necomunicarea unei informații prin încălcarea unei obligații specifice, având același efect;
 - deturnarea unui avantaj obținut în mod legal, având același efect.”

Regulamentul CE nr. 1828/2006 ce stabilește regulile pentru implementarea Regulamentului CE nr. 1083/2006 în care se stabilesc prevederile generale cu privire la

Fondul European de Dezvoltare Regională Fondul Social European și Fondul de Coeziune și pentru implementarea Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului pentru Fondul European de Dezvoltare Regională arată în art. 27 cu denumirea marginală „definiții”, lit. c că „suspectare de fraudă” se referă la o neregulă ce duce la inițierea de demersuri administrative sau juridice la nivel național, pentru a stabili caracterul intenționat al comportamentului, în special existența fraudei, aşa cum se menționează la punctul (a) al Articolului 1 (1) din Convenția redactată pe baza Articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană, asupra intereselor financiare ale Comunităților Europene”.

Art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, statuează că termenul de „fraudă” semnifică infracțiunea săvârșită în legătură cu obținerea ori utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, încriminată de Codul penal ori de alte legi speciale.

Având în vedere legislația relevantă invocată de inculpați, prin apărătorul ales, mai sus menționată, Curtea apreciază că statele naționale au posibilitatea încriminării faptelor în legătură cu obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, condițiile de încriminare ale acestora fiind reglementate de Codul penal și Legea specială nr. 78/2000 modificată și completată.

Cu privire la punctul 3 al sesizării, referitoare la previzibilitatea normei de încriminare prev. de art. 18/1 din Legea nr. 78/2000, modificată și completată, se apreciază că aceasta respectă exigențele CEDO, modificările survenite în timp în conținutul infracțiunii constituind aspecte de tehnică legislativă și de politică penală a statului.

Referitor la punctul 4 din sesizare, se constată că potrivit art. 30 alin. 5 Cod penal nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită ca urmare a necunoașterii sau cunoașterii greșite a caracterului ilicit al acesteia din cauza unei împrejurări care nu putea fi în niciun fel evitată.

În ipoteza prezentată de inculpați prin apărătorul ales, în cazul existenței unor acte normative ce nu au fost publicate în Monitorul Oficial, iar eroarea asupra caracterului ilicit al faptei se datorează necunoașterii sau interpretării eronate a normelor a căror nerespectare constituie infracțiune, Curtea apreciază că această situație poate constitui o cauză de neimputabilitate reglementată de art. 30 alin. 4 și 5 din Codul penal.

Față de considerentele prezentate, Curtea apreciază că în cauză sunt îndeplinite condițiile cerute de art. 475 Cod procedură penală, motiv pentru care în baza art. 476 alin. 1 Cod de procedură penală, va sesiza Înalta Curte de Casătie și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept prezentate anterior.

Pentru aceste motive,

**În numele Legii,
DISPUNE :**

Admite cererea formulată de inculpații XXX.

În baza art. 475 Cod procedură penală, sesizează Înalta Curte de Casătie și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

1. Dacă dispozițiile art. 4 din Codul penal privind legea penală de dezincriminare sunt aplicabile și în ipoteza în care beneficiarul sprijinului finanțier acordat din bugetele Uniunii Europene sau celor assimilate acestora a săvârșit fapta prevăzută de art. 18/1 din Legea nr. 78/2000 (în perioada anterioară modificării acesteia prin Legea nr. 187/2012), din culpă, precum și datorită necunoașterii cu exactitate ori a imposibilității de cunoaștere a dispozițiilor legale ce reglementează condițiile de acordare a sprijinului finanțier, lipsind deci elementul „relei credințe” prevăzut în norma actuală de încriminare, situație în care, sunt sau nu incidente disp. art. 3 din Legea nr. 187/2012.

2. Dacă simplele neconcordanțe existente în documentele depuse de beneficiarii sprijinului finanțiar precum și neatașarea în termen, la cererea acestora a tuturor documentelor necesare (depuse însă ulterior, până la efectiva acordare a fondurilor) se încadrează în noțiunea de „suspicione de fraudă” sau „fraudă” definită de art. 1 alin. 1 lit. „a” din Convenția pentru Protecția Intereselor Financiare ale Comunităților Europene, art. 27 lit. „c” din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 și art. 2 lit. „b” din Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

3. În ipoteza unui răspuns negativ, dacă aceste situații mai pot fi apreciate că intrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prev. de art. 18/1 din Legea nr. 78/2000, motivat și de faptul că norma de incriminare nu intrunește cerințele de previzibilitate impuse de art. 7 din Convenție.

4. Dacă este dată cauza de neimputabilitate prev. de art. 30 alin. 5 din Noul Cod penal atunci când eroarea asupra caracterului ilicit al faptei se datorează necunoașterii sau interpretări eronate a unor norme civile a căror nerespectare a stat la baza comiterii infracțiunii prev. de art. 18/1 din Legea nr. 78/2000 în ipoteza în care respectivele norme erau cuprinse în acte normative ce nu au fost publicate în Monitorul Oficial.

Fătă cale de atac.

Pronunțată în ședința publică din xxx.